

ČITATELJI! Prosim, pogledjte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 197. — Štev. 197.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 12, 1943. — TOREK, 12. OKTOBRA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

PRIPRAVE ZA BITKO PRI VOLTURNI

Zadnja poročila iz italijanske fronte se glase, da si stojte nasproti dve veliki armadi ob vijugasti črti toka reke Volturno, ter čakajo na signal, s katerim se bo morda pričela ena najhujših bitk vojne v Italiji.

Ameriška artiljerija obstreljuje sovražnikove pozicije ob severni strani brega že tri dni. Nemci odgovarjajo na topovski aganji največ ponoči in rabijo precej težkih granat.

Ameriško poročilo pravi, da so prednje ameriške pozicije tako blizu nemških črt, da vojniki lahko vidijo nacistična cestna znamenja. Topovi neprestano obstreljujejo vse pozicije. Zavezniški topovi skušajo dobiti na tarčo nacistična strojnična gnezda, katera tu in tam odkrijejo izvidniške patrolje.

Trg Pontafone je v ognju od enega koneca do drugega. Artiljerija še vedno bruha oienj vanj, tako da se dvigajo visoki stebri dima proti nebu. Trg je oddaljen kake tri milj od reke v severno stran.

Pozorišče bližajočih se bojev bo v dolini, ki je obdana od hribov, da se zdi, kakor sklela med njimi. Ameriške čete držijo pozicije južnih in južno-vzhodnih pobočij. Nemci pa so zakopani na severnih pobočjih. Brčkone se zanašajo na zakopno obrambo, ker so pogrezili v zakope svoje tanke, da jih bodo rabili, kot artiljerijsko obrambo. Tudi so prepregli široke predele z bodočo žico in zgradili so poljske utrdbe.

Partizani vzpostavljajo red

Po poročilih iz britskih virov je razvidno, da partizani v osvobojenih krajih takoj vzpostavijo red in prično izvajati obnovitveni program.

Kjer so tovarne, jih skušajo takoj zopet spraviti v obrat, ustanavljajo tudi izobraževalne in zabavne centre, odpirajo cerkve in izdajajo časopise.

V enem kraju so partizani že po treh dneh zasledbe pričeli izdajati lokalni list in v Splitu, ki je pozneje spet padel v roke Nemcem, so tudi takoj izdajali prvovrsten časopis.

Poročilo o tem pravi, da je to odgovor na propagando, ki hoče prikazati partizane, kot destruktivno silo, ki škoduje svoji deželi in dela v prid protivverskim in drugim razvratnim elementom.

PARTIZANI OGROŽAJO BELGRAD

Kairo, 11. okt. — Partizanske čete v Jugoslaviji so zdaj samo 90 milj oddaljene od Belgrada, prestolnice Jugoslavije. Po zavzetju Tuzle na Hrvaškem, je pet partizanskih zborov pričelo kampanjo, da očisti kraje v dolinah med rekama Savo in Dravo nemških in Paveličevih čet, ki so se ugnježile po teh predelih.

Te operacije so izredne važnosti, ker izgleda, da vodi Tito svoje armade v smeri proti krajem, kjer so bolgarske čete okupirale srbske kraje in tam še vedno služijo Nemcem, kot okupacijske garnizije.

Partizani zavzeli otok Čres ob reškem zalivu

ITALIJANSKI FJASKO NA KORZIKI ODGOVOREN ZA POBEG NEMCEV

Ajaccio, Korzika. — Italijanske čete na Korziki, ki so štete 85.000 mož niso mogle držati mostov in prehodov, od katerih je bilo odvisno, če bodo nemške čete zajete ali pa bodo srečno pobegnile na varno. — Zgodilo se je slednje in Nemci so se celo bahali, da so odvedli s seboj tudi več tisoč ujetnikov.

Važne postojanke in mostovi so bili branjeni samo po pešiški patrolnih nemških straž. Italijanske čete so imele tanke in topove, pa je v kljub temu pobegnilo na varno 20.000 Nemcev. Zajetih je bilo samo okoli sto. Kar je bilo narejene Nemcem škode, je bila povzročena v glavnem po zavezniških letalcih, ki so metali nanje bombe, ko so se reševali iz Korzike in Sardinije. Italijani se niso skoro nič bojevali in kjer so se hoteli postaviti v bran, so jim to preprečili njih fašistični častniki in poveljniki. Italijanski poveljnik Magli ni dovolil svojim vojakom, da bi se borili proti Nemcem. Zavezniškim vojakom niso hoteli italijanski častniki dati na raz-

RUSKA PUBLIKACIJA JE DENUNCIRALA DEL AMERIŠKEGA TISKA

Moskva. — V publikaciji "Vojna in delavski razred" je bil pred kratkim denunciran tisti del ameriškega tiska, ki vodi napol očitno kampanjo ružnje in predsodkov proti Sovjetski Rusiji in s tem ogroža skupni vojni napor zaveznikov.

V članku so bili imenovani listi, katere izdaja znani Wm. Randolph Hearst, dalje R. R. McCormick, oseph M. Patterson in Roy Howard. Vsi ti, je rečeno v publikaciji, predstavljajo reakcionarne, defitistične in izolacijske kroge katerih protiruska gonja ima predvsem namen postaviti sovjetsko zmanjjo politiko v sumljivo luč.

Od listov je bil imenovan newyorški "World Telegram" in "New York Daily News" in "New York Journal American", dalje čikaška "Tribuna". Ti listi, pravi omenjena ruska publikacija, širijo in pri-

HITLER JE ZDAJ ZASKRBLJEN GLEDE NEMŠKE MORALE

London. — Adolf Hitler je povedal nemškim voditeljem svoje stranke, da mora ostati nemška morala na visku, ker če pade bo to pomenilo, da z njjo pade tudi Nemčija, oziroma, da je vojna za Nemčijo izgubljena. Hitler je poudaril posebno to, da nacistična stranka ni nikdar izgubila poguma in zaupanja radi začasnih porazov. Pripravljena je vedno pomagati ljudstvu do vzdržanja morale in to posebno sedaj, ko je ljudstvo prizadeto po zračnih napadih sovražnikov.

Partizani v Zagrebu

London, 12. okt. — Radio Svobodna Jugoslavija je danes poročal, da so čete generala Tita vkorakale v zapadni del Zagreba, ki je prestolnica Hrvaške in sedež nacistične luterske vlade, kateri načeluje Pavelič.

New York, 12. okt. — Po radiju je bilo danes poročano, da je Paveličev kabinet odstopil, ko je bilo očitno, da bodo partizani zavzeli prestolnico. Ta vest se ni bila potrjena po drugih virih.

Sforza v konferenci s Churchillom

Zadnje dneve prejšnjega tedna je grof Carlo Sforza v Londonu razpravljajal o italijanskih političnih problemih z ministrom, predsednikom Winstonom Churchillom in vnanjim ministrom Anthony Edenom.

Te konference nimajo nobenega vpliva na Sforzovo stališče, namreč, da bo deloval za in z italijansko vlado, da pa se ne bo pridružil vladi maršala Pietro Badoglija.

Gen. Aleksander bo načeloval armadi, ki bo invadirala Balkan

Washington. — Cornelius Vanderbilt piše, da je bilo že tekot quebeške konference zaključeno, da bo načelnik zavezniške armade, ki bo vpadla na Balkan, general Alexander.

Članek dalje trdi, da je tudi glede načina invazije Balkana vse urejeno in začrtano, toda to seveda ni dano v javnost, ker je vojaška tajna. — Nemci bodo, ko pride čas invazije Balkana, zelo presenečeni, — pravi članek.

Nemški poveljnik v Jugoslaviji odstavljen

Alžirski radio je poročal, da so jugoslovanske zmage nad Nemci zanje tako porazne, da je bil odstavljen nemški vrhovni poveljnik v Jugoslaviji.

Kavkaz izčiščen Nemcev, sedaj pride Krim na vrsto, pravi Stalin

London, 9. okt. — Premier Stalin je ruskeemu ljudstvu naznanil, da so ruske armade pognale zadnjega Nemca s Kavkaza in je pri tem namignil, da bo to vodilo kmalu v invazijo Krima.

PREDSIEDNIK SENATOVE VEČINE ŽIGOSA NACISTIČNE SATELITE, KI PRIZNAVAJO MUSSOLINIJEVO "FANTOMSKO" VLADO

Washington. — Senator Alben W. Barkley iz Kentuckija, predsednik Demokratične stranke v senatu in član senatovega odbora za zunanje zadeve, je v Washingtonu v na jugozahodu Evrope, ki so pripoznale veljavnost nove Mussolinijeve vlade.

"Opazil sem," je dejal senator Barkley, "da so vlade petih satelitskih držav na jugozahodu Evrope priznale brez močno fantomsko vlado smešnega Mussolinija.

"Da je Josip Tiso, ki je o- nečastil vero in se izneveril svojemu narodu, ubogal Hitlerjevo povelja in priznal padegatirana, ni presenetljivo, kajti on ni bil nikdar nič drugega kot Hitlerjev lakaj.

"Da je kriminalni Ante Pavelič priznal karkoli in kogarkoli, mu je načelnik njegove tolpe ukazal priznati, je tudi naravno.

"Toda dejstvo, da so vlade Bolgarije, Rumunije in Madžarske sledile nacistom in priznale tega človeka, ki je prišel nad Italijo neizmerno nesreč, katerega je njegov lastni narod zavrgel in ki je bil popolnoma poražen od svetovnih armad svobode, je težko razumeti in se bo morda pokazalo usodepolno za te dežele.

"Mnogo Madžarov, Bolgarov in Rumunov zatrjuje, da bi radi zapustili Hitlerja. Celov v časopisju in preko radia prosijo, da bi jih zedinjeni narodi upoštevali. Pritožujejo se, da so bili žrtve Hitlerja. Zdaj pa, ko bi bili mogli pokazati svoje pravo mišljenje in se postavili po robu, prznajo nesramno solzečega se renegata, ki je pomagal uničiti svoj lastni narod. Nemški sateliti na Balkanu so sklenili stopiti na stran tega pellega trinoga in tega narodi, ki se bore za svobodo ne morejo pozabljati. To je zopet ena dodatna, strašna obtožba v težkem obračunu za Madžarsko, Rumunijo in Bolgarsko."

— OWI.

ČASOVNE BOMBE V NAPOLJU

V katedrali San Gennaro v Napolju je v nedeljo kardinal Alessio Ascalesi bral sv. mašo, pri kateri so bili navzoči general Mark W. Clark in več visokih ameriških častnikov.

Bilo je tiha sv. maša, ki se je pričela ob devetih.

Pet minut prej se je zopet razpočila ena nemška časovna bomba in o tem je zvedel general Clark šele, ko je prišel iz cerkve.

Pokanje bomb v Napolju se bo še nadaljevalo kakih deset dni, kajti tozadeven mehanski zem je mogoče nastaviti za 21 dni. Vsak Napoljčan se danes počuti, kot bi hodil po vulkanu, ki vsak čas lahko izbruhne. Nemci so sličnih min mnogo pripravili in so zelo pogubne za civiliste kot za vojaštvo.

Ob treh popoldne so izpodrazvalin, ki jiu je povzročila bomba, izvlekli 12 mrtvih in 18 ranjenih oseb; oblasti pa pričakujejo še večje število žrtev.

Bomba je bila najbrže položena v kanal ali pa kak predor, ki je bil izkopan pod posloppem. Na kraj razstrelbe so pohiteli ameriški vojniki s potrebnim orodjem.

AMER. LETALCI NAPADLI KRETO

Alžir, 10. okt. — Ameriški težki bombniki so napadli važne točke na balkansko-gejskem predelu in so posebno koncentrirali svoje napade na Kreto, Rhodes in nekatede točke v Grčiji.

Bombniki so poleteli nad svoje tarče iz afriških letališč. Nekateri so napravili 1500 milj obratne poti. Iz zraka je bilo tekot napadov zbitih 22 nacističnih letal. Zavezniški so izgubili ob tej priliki samo eno letalo. To bi značilo, da sovražnik napada ni pričakoval in ni bil nanj pripravljen.

Bojazen, da bodo naciji rešili papeža se pojavlja

Bern, Švica. — Neke pisatelj, ki se je ravnokar vrnil iz Rima, kjer je dejal, da je govoril z papežem, je dejal, da se katoliki v Italiji boje, da bodo naciji rešili papeža sami in na svoj način.

Pisatelj, ki je očitno prominenta osebnost, je podal svojo tozadevno izjavo v tedniku "Sie und Er". Dejaj, da se vlada glede Rima in Vatikana velika bojazen med italijanskim prebivalstvom, ki se vprašuje, če bo morda usoda Rima in Vatikana enaka usodi Napolja.

AMER. LETALCI NAPADLI KRETO

Ameriški in britski letalci so poleteli nad nemški železniški center Muenster, severovzhodno od Porurja in so prizadeli občutno škodo, kakor se glasi poročilo iz britskega stanja težkih bombnikov.

Težke ameriške letelce trdnjave so tudi bombardirale nemška letališča pri Enschade na Nizozemskem.

Naciji so poslali proti zavezniškim bombnikom veliko število napadalnih letal in ameriška Thunderbolt tipa napadala letala, ki so spremljala bombnike, so izstrelila 102 nemški letali tekot zračnih bojev nad napadenimi kraji. S tem se je število uničenih nacističnih letal povečalo na 350 v zadnjih treh dneh.

Rusi pravijo, da so naciji metali žrtve v rudnik

London. — Aleksej Tolstoj, ki zbira podatke za uradni seznam nemških grozodejstev v Rusiji, je v svojem nedavnem članku o novih odkritjih navedel, da so Rusi našli v nekem rudniku blizu Stalina 40 tisoč trupel, katere so zmetali vanj naciji, ki so na debelo morili židovsko in rusko prebivalstvo.

Tolstoj piše, da je bilo mnogo žrtev vrženih v globino živih, a drugi so bili postreljeni ali pa mučeni do smrti.

Pisec članka tudi navaja, da je v Harkovu pod nemško okupacijo pomrlo od glada sto tisoč ljudi.

Edini vojni bond, za katerega kupili!

